

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania B. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 31 stycznia 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 lipca 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca spełnił wszystkie warunki konieczne do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku, w tym również posiadanie 15 lat pracy w warunkach szczególnych, po uwzględnieniu okresu zatrudnienia w Zakładach (...) S.A. w K. od 1 kwietnia 1978 r. do 31 grudnia 1998 r. Z analizy dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy wynika, iż przez cały okres zatrudnienia w tym przez sporny okres od 1 kwietnia 1978 r. do 31 grudnia 1998 r. w Zakładach „(...)” wnioskodawca wykonywał pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromontera. Zgodnie z wykazem A Działem II zatytułowanym „W energetyce”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., do prac wykonywanych w warunkach szczególnych należą prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń

elektroenergetycznych i ciepłych. Stąd łącznie z uznanym przez organ rentowy okresem pracy wnioskodawca legitymuje okresem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 22 dni i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 marca 2015 r., to jest od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o emeryturę.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego same zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach. W niniejszej sprawie pracodawca po zakończeniu stosunku pracy (z dniem 31 stycznia 2013 r.) wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 17 czerwca 2014 r., w którym wyodrębnił okresy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Zgodnie z treścią tego dokumentu wnioskodawca w trakcie zatrudnienia w Zakładach (...) S.A. w K. (od 13 września 1973 r. do 31 stycznia 2013 r.) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach od 14 grudnia 1973 r. do 27 października 1975 r. oraz od 11 listopada 1977 r. do 31 marca 1978 r. w Dziale Głównego Energetyka na stanowisku elektromontera przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Dodatkowo pracodawca wyjaśnił w piśmie z dnia 4 marca 2015 r., że od 1 kwietnia 1978 r. wnioskodawca został przeniesiony do Działu Automatyki, a następnie od 1 lipca 1982 r. do Działu Utrzymania Ruchu, gdzie wykonywał również pracę elektromontera, ale w warunkach, które nie odpowiadały stanowiskom ujętym w wykazie prac w szczególnych warunkach. Praca w przemyśle energetycznym to praca przy pozyskiwaniu energii i następnie jej przesyłaniu (w elektrowniach, ciepłowniach i elektrociepłowniach) oraz praca przy montażu, remoncie, eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych (energetycznych sieci przesyłowych). Sąd Apelacyjny ustalił, że podstawowe obowiązki wnioskodawcy wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wiązały się z szeroko rozumianym remontem urządzeń elektroenergetycznych odbiorczych, a Zakłady (...) S.A. w K. należą do branży przemysłu maszynowego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazywał, że ubezpieczony był zatrudniony, po

pierwsze, w innej gałęzi przemysłu niż energetyka, tj. w przemyśle maszynowym, a konkretnie w zakładach zajmujących się produkcją podzespołów radiowych. Nie ma też wątpliwości, w świetle głównie wyjaśnień ustnych biegłego, że nie pracował przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej, ani przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych w ramach energetyki.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm.) w zw. z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) poprzez ich błędne niezastosowanie i przyjęcie, że ubezpieczony nie ma prawa do emerytury.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił wystąpieniem istotnego zagadnienia prawnego polegającego na konieczności udzielenia odpowiedzi na następujące pytanie: Czy pod pojęciem prac określonych w dziale II wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. mieszczą się także prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych wykonywane nie tylko w zakładach energetycznych ale także w zakładach pracy stanowiących branżę przemysłu maszynowego, co uzasadniałoby uznanie takich prac jako wykonywanych w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm.) w zw. z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Istotne zagadnienie prawne może odnosić się zarówno do prawa procesowego, jak i materialnego. Zagadnienie prawne powinno wyrażać problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170 i z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109). Musi być to zagadnienie nowe i nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie sądowym (T. Ereciński, [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, red. T. Ereciński). W sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli wskazana przez stronę wykładnia przepisu jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie oraz literaturze i została uwzględniona przez sądy obu instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 436).

Wskazane przez skarżącego zagadnienie było już przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r. (I UK 359/14, OSNP 2017 nr 5, poz. 60) Sąd Najwyższy przyjął, że za prace w szczególnych warunkach w energetyce mogą być uznane tylko takie prace, które są realizowane w przedsiębiorstwie działającym w ramach tej gałęzi przemysłu (branży) i które polegają na montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych lub ciepłych ściśle związanych z wytwarzaniem i

przesyłaniem energii elektrycznej lub ciepłej (§ 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm. w związku z Działem II Wykazu A stanowiącego załącznik do tego rozporządzenia). W powyższym rozstrzygnięciu Sąd Najwyższy zaaprobował pogląd prawny wyrażony w wyroku z dnia 17 kwietnia 2014 r., I UK 384/13 (LEX nr 1466626), zgodnie z którym energetyka to gałąź przemysłu zajmująca się wytwarzaniem (przetwarzaniem) energii elektrycznej oraz ciepłej i dostarczaniem jej odbiorcom. Nie jest zatem uzasadnione zaliczanie do prac szkodliwych w "energetyce", w rozumieniu rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wszystkich prac związanych z montowaniem oraz eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektrycznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 24/09, LEX nr 518067). Nie wystarcza wykonywanie prac przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, jeśli nie są związane i nie wynikają z podstawowej działalności jaką jest wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej. Odnosi się to również do robót elektroenergetycznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2015 r., II UK 301/14, LEX nr 1816558).

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.